

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	017 Фізична культура і спорт

Львів

Робоча програма з дисципліни «**Психологія**» для підготовки бакалавра галузі знань 01 «*Освіта / Педагогіка*», спеціальності 017 «*Фізична культура і спорт*»

Розробник:

Доцент, кандидат педагогічних наук Матвійчук Т.Ф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології
Протокол від № 1, від «__» серпня 20__ року

Завідувач кафедри
педагогіки та психології
доцент, кандидат педагогічних наук _____

Соловійов В.Ф.

1. Опис навчальної дисципліни
для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 «Освіта / Педагогіка»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		2	3
		Семестр	
		3	5
Тижневих годин: - для денної форми навчання згідно графіку проходження навчальних дисциплін; - для заочної форми навчання згідно графіку проведення сесій.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Перший (бакалаврський)	20 год.	8
		Практичні, семінарські	
		год.	
		Лабораторні	
		24 год.	8
		Самостійна робота	
		46 год.	74
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Психологія» є створення загальнотеоретичної бази (оволодіння загально психологічним інструментарієм) для успішного вивчення подальших теоретичних, практичних і прикладних навчальних курсів психолого-педагогічного циклу. Навчальна дисципліна «Психологія» знайомить студентів з системою психологічних понять, що відображають психічну реальність (психіка, свідомість, діяльність, особистість); особливостями психічного відображення людиною навколишньої дійсності у пізнавальних, емоційних та вольових процесах; психології спілкування і діяльності, що розкривають закономірності взаємодії людей в групі та колективі, в процесі індивідуальної та групової взаємодії.

Завданням курсу «Психологія» є озброєння студентів - майбутніх фахівців такими здобутками сучасної психологічної науки, які б сприяли їх професійному становленню, а також самоактуалізації та самореалізації:

- сприяти формуванню позитивних якостей особистості студента, розширенню його світогляду, впевненості та свідомості;
- озброїти студента основами психологічних знань – методологічних принципів психології, категоріального і понятійного апарату, закономірностей психічних явищ;
- забезпечити спеціальну психологічну освіту майбутніх фахівців галузі фізична культура і спорт шляхом збагачення їх знаннями закономірностей проявів та розвитку психіки у специфічних умовах спортивної діяльності;
- сприяти формуванню у студентів вмінь та навичок застосовувати отримані теоретичні знання у майбутній практичній діяльності;
- навчити здійснювати накопичення, обробку та аналіз такої інформації;
- навчити працювати з відповідними джерелами інформації.

Вивчення курсу передбачає засвоєння студентами наступних **знань**:

- основні психологічні поняття;
- дослідницькі методи психології;

- психічні процеси, стани і властивості людини;
- характеристики людської особистості та їхній прояв у різних видах діяльності;
- індивідуально-психологічні якості та властивості особистості.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти таких результатів навчання:

1) загальні компетентності:

1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
4. Здатність працювати в команді.
5. Здатність планувати та управляти часом.
6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
8. Навички міжособистісної взаємодії.
9. Здатність бути критичним і самокритичним.
10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

2. фахові компетентності:

1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.
2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.

3. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.

4. Здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини.

5. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.

6. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.

7. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Програмні результати навчання:

1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

6. Мати базові знання з проведення досліджень проблем фізичної культури і спорту, підготовки та оформлення наукової праці.

7. Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.

8. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.

9. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

10. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Предмет психології, її задачі.

Тема 2. Психологічна характеристика особистості.

Тема 3. Психічні стани особистості.

Тема 4. Психічні процеси (відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, увага, уява, емоції і почуття, воля).

Тема 5. Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.

Тема 6. Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин							
	Усього	Денна форма			Заочна форма			Усього
		у тому числі			у тому числі			
		Лекцій	Лабор.	СР	Лекцій	Лабор.	СР	
Тема 1. Предмет психології, її задачі.	8	2	2	4	11	1		10
Тема 2. Психологічна характеристика особистості.	10	2	4	4	13	2	1	10
Тема 3. Психічні стани особистості	8	2	2	4	12	1	1	10
Тема 4. Психічні процеси.	48	10	12	26	30	2	4	24
Тема 5. Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	8	2	2	4	12	1	1	10
Тема 6. Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	8	2	2	4	12	1	1	10
Разом	90	20	24	46	90	8	8	74

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет психології, її задачі.	2	1
2	Психологічна характеристика особистості.	2	2
3	Психічні стани особистості	2	1
4	Психічні процеси.	10	2
5	Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	2	1
6	Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	2	1

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет психології, її задачі.	2	
2	Психологічна характеристика особистості.	4	1
3	Психічні стани особистості	2	1
4	Психічні процеси.	12	4
5	Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	2	1
6	Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	2	1

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Предмет психології, її задачі.	4	10
2	Психологічна характеристика особистості.	4	10
3	Психічні стани особистості	4	10
4	Психічні процеси.	26	24
5	Психологічні закономірності спілкування і взаємодії людей.	4	10
6	Психологія міжособистісного спілкування. Особистість у групі.	4	10

8. Індивідуальні завдання

Підготувати презентації за наступними темами:

1. Зв'язок сучасної педагогічної практики з проблемами і питаннями, що розробляються в різних галузях психологічної науки.
2. Проблема біологічного і соціального в розвитку психіки і поведінки людини.
3. Основні етапи еволюції людини у зв'язку з її психічним, соціальним і культурним розвитком.
4. Спільна трудова діяльність як головний чинник формування свідомої людської психіки.

5. Моделювання як метод психологічного дослідження та його види.
6. Особливості використання методу самоспостереження та самозвіту.
7. Психофізіологічні механізми формування відчуттів.
8. Зміна чутливості аналізаторів та її причини.
9. Спільне та відмінне у сприйняттях та відчуттях у життєдіяльності людини.
10. Зв'язок сприймання та моторики людини. Активний характер відчуттів і сприймань у взаємодії людини із середовищем.
11. Фактори, що впливають на розвиток пам'яті.
12. Особистість, пам'ять і мотивація.
13. Проблема генетичного зв'язку мислення і мовлення. Мовлення як матеріальна основа мислення.
14. Альтернативні підходи до розвитку мислення.
15. Особистісні властивості творчої людини: проблеми і шляхи розвитку творчого мислення.
16. Концепції розвитку мислення в онтогенезі.
17. Роль уяви в житті та професійній діяльності людини.
18. Становлення творчої професійної діяльності, співвідношення творчості і професіоналізму.
19. Психологічні особливості спільної творчої діяльності.
20. Уява та індивідуальна творчість.
21. Вплив уяви на стан організму.
22. Зв'язок емоцій і почуттів з потребами людини.
23. Роль емоцій і почуттів у сфері людських взаємин.
24. Вплив органічних станів людини на її емоції та почуття.
25. Значення волі в організації діяльності і спілкування людини.
26. Проблема взаємозв'язку високого рівня свідомості та «сили волі» особистості.
27. Вікові та індивідуальні особливості уваги.
28. Основні підходи до класифікації мотивів діяльності.
29. Порівняльна характеристика процесуальної та особистісної саморегуляції.

- 30.Активність і саморегуляція як стрижневі характеристики діяльності і поведінки особистості.
- 31.Характерні риси гри як одного з видів діяльності.
- 32.Характерні риси навчання як виду діяльності.
- 33.Умови взаємного переходу гри і праці в навчання і навпаки.
- 34.Відмінності між мовою і мовленням.
- 35.Специфіка гносеологічного, семантичного, лінгвістичного і психологічного аспектів, проблеми мови і мовлення.
- 36.Соціальні еталони та стереотипи як стабілізуючі фактори психіки.
- 37.Роль міжособистісних стосунків у функціонуванні групи.
- 38.Спільна діяльність як взаємодія.
- 39.Група і її роль у розвитку людини як особистості.
- 40.Психологічні особливості та властивості типів темпераменту (холерик, сангвінік, флегматик, меланхолік).
- 41.Вплив типу темпераменту на формування екстравертивних чи інтровертивних поведінкових характеристик людини.
- 42.Вплив темпераменту на індивідуальний стиль та ефективність діяльності.
- 43.Вплив темпераменту на формування рис характеру особистості.
- 44.Сенситивний період для становлення і розвитку позитивних рис характеру.
- 45.Екстравертованість та інтровертованість як прояв певних рис характеру.
- 46.Психофізіологічні та соціальні проблеми профілактики та корекції негативних рис характеру особистості.

9. Методи навчання

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу: - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж); - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження); - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).

2. За організаційним характером навчання:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
- методи контролю та самоконтролю у навчанні;
- бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

10. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Психологія» здійснюється *поточний* контроль у вигляді опитування, оцінки виконання тестових методик, участі студентів в розробці психолого-педагогічних рекомендацій.

Тематичний контроль проводиться за допомогою виконання спеціально розроблених тестів за темами змістовного модуля.

Підсумковий контроль (екзамен) проводиться в усній формі.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Форма навчання	<i>Поточний контроль та самостійна робота</i>						Екзамен	Сума
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6		
<i>Денна (усього балів)</i>	3	3	4	32	4	4	50	100
Опитування	1	1	1	10	1	1		
Конспекти самопідготовки	1	1	1	10	1	1		
Самостійні роботи	1	1	2	12	2	2		
<i>Заочна (усього балів)</i>	3	3	4	32	4	4		
Опитування	1	1	1	10	1	1		
Конспекти самопідготовки	1	1	1	10	1	1		
Самостійні роботи	1	1	2	12	2	2		

T1, T2 ... T6 – теми змістових модулів.

Якщо студент отримав менше 18 балів він не допускається до підсумкового (семестрового) контролю доки не ліквідує поточну модульну заборгованість. У випадку отримання менше 61 балу за результатами семестрового контролю, студент здійснює обов'язкове перескладання екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D		
61 - 67	E	задовільно	
35 - 60	F_x	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За результатами всіх набраних балів кожному студентові виставляється кількість балів від 0 до 100, оцінка за чотирибальною національною шкалою і за шкалою *ECTS*.

На екзамені та диференційованому заліку студент отримує оцінку, якщо він набрав 61 і більше балів.

Студент який не набрав мінімальної кількості балів (35- *F_x*) не допускається до підсумкового контролю і зможе скласти залік повторно тільки після завершення екзаменаційної сесії.

Студенти які набрали від 0 до 34 і отримали оцінку *F* при складанні заліку можуть отримати максимум 74 бали.

11. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій розмішені на платформах «Сайт дистанційного навчання ЛДУФК» та «Репозитарій ЛДУФК».
2. Мультимедійні презентації лекцій.
3. Плани та методичні рекомендації до лабораторних занять розмішені на платформах «Сайт дистанційного навчання ЛДУФК» та «Репозитарій ЛДУФК».
4. Набір психологічних тестів та методик.
5. Тестові екзаменаційні завдання для роботи онлайн розмішені на платформі «Сайт дистанційного навчання ЛДУФК», за допомогою додатку Google Форми.
6. Завдання для самостійної роботи.

Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Болтівець С. І., Бастун Н. А., Васьківська С. В. та ін. Практична психологія. Методи вивчення особистості. — Вип. І. — Суми: «Мрія», 1992. — 164 с.
2. Долинська Л., Скрипченко О., Огороднійчук З. та ін. Загальна психологія: Навч. посіб. — К.: «А.П.Н.», 1999 — 463 с.
3. Загальна психологія: практикум / Укладач З. В. Огороднійчук. — К, - 2004. — 195 с.
4. Занюк С. С. Психологія мотивації: навч. посібник / С.С. Занюк. — К. : Либідь, 2002. — 304 с.
5. Лекції з педагогічної психології: навчальний посібник / М. М. Заброцький, Ю. Г. Шапошникова. Херсон: Грінь, 2017. 144 с.
6. Максименко С. Д. Психологія в соціальній та педагогічній практиці: Методологія. Методи. Програми. Процедури [Текст] : Навчальний посібник для вищої школи / С. Д. Максименко. - К. : Наукова думка, 1999. - 216 с.
7. Матвійчук Т. Ф. Психологія : навч.-метод. посіб. / Матвійчук Т. Ф. - Львів : Галич-Прес, 2018. - 76 с.
8. М'ясоїд П. А. Загальна психологія [Текст] / П.А. М'ясоїд. - К.: «Вища школа». 2000. — 480 с
9. Носенко В.М. Вступ до спеціальності «Психологія»: Навчальний посібник. / В.М. Носенко. — Х.: НУЦЗУ, 2011. — 73 с.
10. Основи психології .: Підручник /За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. - 4-е вид., стереотип. — К.: Либідь, 1999. — 632 с.
11. Прасол Д. В., Литвиненко І. С. Вікова та педагогічна психологія: мультимедійний навчально-методичний посібник. Миколаїв: Арнекс, 2016. - 150 с.
12. Психологія. Підручник /За ред. Ю. Л. Трофімова. — К.: Либідь, 1999.- 558 с.
13. Рубінштейн С. Л. Основи загальної психології / С. Л. Рубінштейн. — Х. : Видавництво «Навчальна книга» 2015. — 272 с.
14. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. 3- тє вид., перероб., допов. К. : ВЦ «Академія», 2017. - 368 с.
15. Савчин М. В. Здатності особистості: монографія / Мирослав Савчин. — К.: Академвидав, 2016. — 288с. — (Серія «Монограф»)
16. Седих К. В. Основи психотерапії : навч. посіб. /. [К. В. Седих, О. О. Фільц, В. І. Банцер та ін.] ; за ред. К. В. Седих, О. О. Фільца. — К. : Академвидав, 2016. — 192 с.
17. Шостак В. І. Природа наших відчуттів. — К., 1989. - 116 с.

ДОДАТКОВА

1. Дубровська Д. М. Основи психології : навч. посіб. [Текст] / Д. М. Дубровська. — Львів : Світ, 2001. — 280 с.
2. Загальна психологія : підручник для студентів вищ. навч. закладів [Текст] / С. Д. Максименко, В. О. Соловієнко. — К. : МАУП, 2001. — 256 с.

3. Занюк С. С. Психологія мотивації : навч. посіб. [Текст] / С. С. Занюк. – К. : Либідь, 2002. – 304 с.
4. Кириленко Т. С. Виховання почуттів. — К., 1989.
5. Корольчук М. С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я [Текст] / М. С. Корольчук. – К. : ІНКОС, 2002. – 272 с.
6. Корольчук М. С. Психофізіологія діяльності [Текст] / М. С. Корольчук. – К. : Ельга, Ніка-Центр, 2008. – 400 с.
7. Серета В. Ю. Вчись мислити логічно. — К., 1989.
8. Пашукова Т. І. Практикум із загальної психології [Текст] / Т. І. Пашукова, А. І. Допіра, Г. В. Дьконов; за ред. Т. І. Пашукової. – К. : Знання, 2000. – 204 с.
9. Психологія [Текст] : конспект лекцій для студентів / І. А. Мартинюк, О. В. Полозенко, В. І. Стахневич та ін. – К. : Вид. центр НАУ, 2006. – 80 с.
10. Психологія [Текст] : підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук та ін. – К. : Либідь, 2003. – 528 с.
11. Психологія [Текст] : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Ю. Л. Трофімова. – Вид. 3-тє, стер. – К. : Либідь, 2001. – 558 с.
12. Рибалка В. В. Психологія розвитку творчої особистості : навч. посіб. [Текст] / В. В. Рибалка. – К. : ІЗИН, 1996. – 236 с.
13. Семиченко В. А. Психологія особистості [Текст] / В. А. Семиченко. – К. : Видавець Ешке О. М., 2001. – 427 с.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. [Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського](http://www.nbuv.gov.ua). – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
3. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>
4. Базова та допоміжна література розміщена в електронній бібліотеці на інтернет-ресурсі: www.psytopos.lviv.ua; <http://psylib.kiev.ua>.
5. <http://lib.ru.if.ua>. – Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
6. <http://hklib.npu.edu.ua/>- Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
7. <http://upsihologa.com.ua/>- портал професійних психологів України «У психолога».